



Jörgen Pettersson: Tal under Ålands självstyrelsedag 2025

Talare

Jörgen Pettersson
Ålands talman

Datum

9 juni 2025

Plats

Mariehamn

- 1 Fru lantråd, landshövding, lagtingsledamöter, ministrar, generalkonsul, honorärkonsuler, alla ni tappra själar som kämpar i vår självstyrelse, företagare som får hjulen att snurra, kära vänner – unga, äldre och ni mittemellan.
- 5 Ålänningar i själ, hjärta och ibland bara i sommarstugan. Ni är alla varmt välkomna till vår dag i folkets eget hus, Ålands lagting. Här tystnar aldrig diskussionen och absolut inte idag då vi firar det som gör Åland unikt, vår frihet att forma vårt eget samhälle, och vår vilja att göra det tillsammans. Vi firar inte bara vår historia, vi vi gör oss redo för något större, vår gemensamma framtid.

10

Den 9 juni 1922 samlades vårt första landsting för sitt första möte. Det var början på något djärvt. Ett nytt kapitel i Europas historia, framväckt av gemensamma internationella krafter, genomsyrat av fred, i kontrast med hotet om en förestående konflikt mellan Sverige och Finland, drivet av framtidstro. Vi var ett nationsbygge utan armé, ett parlament utan ambitioner om erövring, en självstyrelse som satte samarbete före konflikt. Den 9 juni är därför mer än en

15 årsdag. Det är en riktning. Ett löfte vi gett och ger till varandra. En påminnelse om att självstyrelse inte bara är en gåva vi fått, det är ett ansvar vi väljer. Varje dag. Självstyrelse är ingen plats, det är en rörelse mot framtiden. En strävan efter

20 att varje dag göra Åland lite bättre än det var igår.

När Ålands första landsting samlades 1922 var det början på något modigt. Och det fungerar fortfarande. Inte för att det är enkelt. Utan för att det är rätt. För varje år som går blir Åland mer mångfacetterat, mer globalt, mer dynamiskt.

25

Idag bor här människor med rötter i alla väderstreck, med språk som flätas samman i våra svenska skolor, på arbetsplatser och i föreningar. Och det är inte ett hot, det är vår styrka. Under fjolåret valde tusen människor att flytta till Åland. Vi är idag 30.654 personer som bor här och det är fler än någonsin. Till er som just fått hembygdsrätt och är här idag, grattis! Ni är nu en del av den



självstyrelse som med stöd i historien är redo för framtiden. Och till er som har bott här hela livet, tack för att ni visar vad åländskhet kan vara: öppet, varmt, självständigt och viljestarkt, ibland rentav egensinnigt. Alla behövs.

- 35 Det spelar ingen roll var du kommer ifrån, vilket språk du talar först, hur gammal du är, eller vad du jobbar med – om du vill vara en del av Åland, så är du det. Och till alla ni som fortfarande är unga och som funderar på hur det ska gå med allt. Ni växer upp i ett samhälle och tillvaro som rör sig snabbare än någonsin. Ni ska veta att framtiden aldrig kan vara en kopia av det förflutna,
40 den måste skapas. Det är ni som ska fatta besluten vi ännu inte vågat ta. Som ska formulera lösningarna på de frågor vi knappt förstått. Ni kommer att göra det på ert sätt, med er röst, och jag lovar – det kommer inte bara att bli bra, det blir bättre än hittills för det är så utveckling fungerar. Vi lever i en tid där det är lätt att välja att vara för eller emot. Men framtiden byggs inte av motsatser, den
45 byggs av möten. Därför är det viktigaste vi kan göra idag inte bara att fira, utan att prata med varandra. Över språkgränser. Över generationer. Över frukostbord, bänkar och trösklar. Prata om livet, vädret, framtiden, idéerna som kanske inte flyger men som stärker eller i vart fall roar. Det är så självstyrelse fungerar. Inte som ett ideal på ett papper, utan som en verklighet vi bygger varje
50 gång vi lyssnar, ifrågasätter och kommer fram till något tillsammans.

- Vår självstyrelse ger oss rätten att vara annorlunda, hur mycket annorlunda väljer vi själva. Vi lever i en orolig värld. Krig. Klimatförändringar. Oro för det som kommer. Men vi ska inte möta framtiden med rädsla. Vi ska möta den med
55 kunskap. Med nyfikenhet. Med framtidstro. Med en obruten vilja att aldrig sluta försöka. Vi ska fortsätta värna vårt svenska språk. Vår natur. Våra institutioner. Men vi ska också våga förnya, förenkla, förbättra. Vi ska vara det Åland som ser bakåt med respekt och framåt med självförtroende. Vi är Åland. Vi är fria att tänka själva, och kloka nog att göra det tillsammans. Vi är inte
60 färdiga. Men vi är på väg. Och vi går åt rätt håll. När ni idag går hem efter denna festdag, bär med er att varje val vi gör i vardagen formar Åland. Att varje samtal, varje initiativ, varje utsträckt hand är en del av vår självstyrelse. Var stolta över vår historia men än stoltare över vår förmåga att förnya oss. Vi lever i tider av förändring, teknologiska språng, klimatutmaningar, globala oroligheter. Och
65 precis som vi alltid har gjort, måste vi också nu vara beredda att ställa om. Vi kan inte vara rädda för det nya. Vi ska omfamna det, forma det och göra det till vårt. För det ligger i vår natur. Åland har aldrig varit en plats för stillastående. Vi har förändrats förut och vi kommer göra det igen. Vi bygger långsiktigt. Vi tänker

70 hållbart. Vi håller ihop. Var tacksamma över vår trygghet, men också modiga
nog att försvara den, våga vara ålänning. Var glada över ölivet och använd er
ötid väl. Det är så vi bygger framtid. Det är så vi lever självstyrelse. Det är så vi
blir ett Åland som varar för alltid. Så prata med någon ny idag. Dela ett skratt.
Börja en tanke. Det är så framtiden föds, en relation i taget. Och vad kan bli
75 bättre än att göra det till takterna av Accordion Club, dessa fantastiska
ålänningar med sina dragspel. Vi ska också dela ut stipendier ur Ålands
självstyrelses jubileumsfond innan vi sjunger Ålänningens sång och avslutar
med kaffe och tårta. Tack för att ni är här. Tack för att ni är en del av detta lilla,
envisa, vackra och hoppfulla samhälle. Det här är ingen vanlig dag i kalendern.
80 Det här är en dag då vi, som samhälle, stannar upp. Tänker efter. Ser framåt.
Och gör det tillsammans. Vi firar det vi är och det vi vill bli. Se bara till att
diskussionen aldrig tystnar. Ha en riktigt fin självstyrelsedag, och en sommar
värd att minnas.

85

Källa

<div>Manuskript inskickat av talaren (2025-11-11)</div>

Taggar

Politiska tal

90

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/jorgen-pettersson-tal-under-aland-sjalfvstyrelsedag-2025>

95

100

105